

starci, gvardijan, župnik i pomoćnici, pa što nam Bog dadne.*

Fra Didak Burić veli mu:

— Za fra Otona ne govorim ništa, ali mi ostali nismo nikomu krivi ništa. Ne znam, zašto bismo morali bježati. Fra Didak je visok, crnomanjast, mršav i boležljiv profesor francuskoga jezika. Škole je svršio na Sorboni u Parizu. Čovjek je na svom mjestu i obćenito zvan «Dobričina».

— Vi niste krivi nikomu ništa, rekoh. Molim, što sam ja kriv?

— Ne srdi se, fra Otone, što ću ti reći. Ti si žegaran čovjek. Dobar si i svatko te hvali, ali brzo planeš, jer si temperamentan. Rekneš svakomu istinu u lice i nemaš dlake na jeziku ni biskupu, ni provincijalu ni ministrima ni inspektoru! Ti imaš pravo redovito uvijek, ali drugo je pitanje, je li baš zgodno reći svakomu sve ono, što misliš o njemu! Dobro ti je rekao fra Stanko: kapu u šaku i bjež!

— Ja se ne osjećam kriv ni u čemu. Pa nisam toliko ni pisao za vrijeme rata. Ali ja sam govorio i privatno i u crkvi s propovjedaonice protiv svih, koji krše Božje i ljudske zakone. Osudjivao sam i izgrede pojedinaca na ustaškoj strani.

— Baš radi toga, što si pisao i govorio protiv svakoga, bježi, ako ti je draga glava! dovikuje mi gvardijan fra Andrija Jelčić. Moj meštre, ne će oni pitati nikoga od nas, jesi li kriv ili nisi, nego jesi li svećenik i Hrvat.

— Pa svi smo fratri svećenici i Hrvati ovdje! A ne možemo svi bježati!

— Fra Otone, mi te ne gonimo, nego mi ti savjetujemo, da bježiš, jer bi nas mogli poubijati sve radi tebe! veli mi fra Mariofil Sivdić, mladi vikar samostana. Znađu Srbi, da si ti dao Pašiću i Aleksandru bosanski grb! Ne će oni tebi to nikada zaboraviti ni oprostiti! Srbi su to!

— Pa ja sam imao pravo! Kako je mogao Pa-

šić kao predsjednik države Srba, Hrvata i Slovenaca izjaviti u Sarajevu 1922. ovo: «Bosna i Hercegovina jesu dve srpske klasične zemlje, dve najčistije srpske zemlje bre, i nitko ne može biti u njima činovnik, tko nije radikal ni Velikosrbini!»

— Srbi mogu govoriti sve, ali mi ne smijemo ni pisnuti! veli mi fra Tadija Kožul, mladi profesor klasičnih jezika.

— Ali ja smijem bogme i ja sam mu odgovorio člankom «Čija je Herceg - Bosna?». Odgovorio sam mu onako, kako je zaslužio!

— E, pa sad put pod noge, sokole moj, veli mi fra Martin Sopta, filozof.

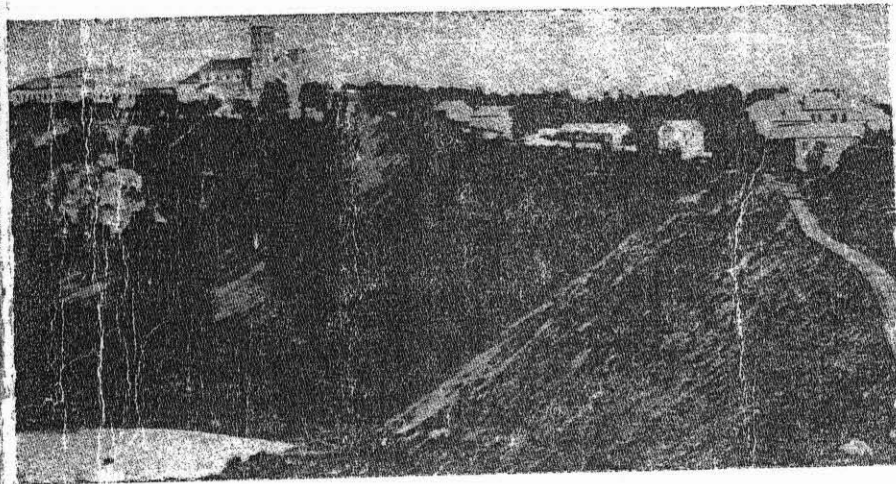
Dok mi tako razgovaramo, bane u zbornicu mladomisnik fra Bosiljko Kordić. Došao od kuće iz sela Grljevići, koje je nasred puta između Širokoga Brijega i Vitine kod Ljubuškoga. Veli nam:

— Poštovani oci! Bio sam kod kuće u Grljevićima nekoliko dana. Jučer mi je došao u roditeljsku kuću neki rodjak partizan. On je krasan i mlad momak, i nitko živ ne zna, kako je on otišao među partizane. Ne govori ni on, da ga ne bi možda ubili. Možda su ga negdje zarobili i prisilili, da ostane kod njih. Ne smije ih izdati, jer će ga ubiti danas sutra! On mi kaže: «Fra Bosiljko, molim te, otidji odmah na Široki Brijeg i reci fratrima, neka bježe kud kamo! Ja sam čuo neki dan na Posušju, kako se ti partizani razgovaraju među sobom: «E, bre nijedno mesto u Jugoslavije ne će tako grдно nastradati kao Široki Breg!» Oni će sigurno poubijati fratre, kao što su poubijali i tolike druge naše svećenike! Leti i kaži im, neka bježe bilo kuda!» — Takva je poruka, a vi poštovani oci, kako znate.

* * *

Dr Fra OTON KNEZOVIĆ

ŠIROKI BRIJEG

VALENCIA 1967.

Naklada Editorial DRINA
Apartado 5024
Madrid — España

Predgovor:
Prof Dr M. Dabo-Peranić